

Ester Pavlů: Rock a opera? Postupně ano, dohromady nikdy!

Alena Sojková

HUDBA

Má nádherný hlas, umí zpívat a je krásná. Zkrátka všechny předpoklady úspěšné operní divy. Mezzosopranistka Ester Pavlů k tomu však dodává: „Musíte být navíc ve správnou dobu na správném místě.“ Jí se to podařilo několikrát. V roce 2012 na sebe upozornila v náročné roli Weberovy a Mahlerovy opery *Tři Pintové* ve Státní opeře Praha, vloni ji vybral José Cura spolu s ostatními účastníky do svých masterclasses a nadto ji pozval i na závěrečný koncert kurzů. Žádný rozhovor s touto pěvkyní nemůže pominout ani její mnohaletou rockovou zkušenost a tenhle nebude výjimkou. Přesto je nyní Ester na jiném břehu. Když zajde do rockového klubu, ukázněně mlčí, protože rockové a operní zpívání nejde technicky dohromady. A opera je Esterin život. Ovšem až na druhém místě po jejím osmiměsíčním synovi Filipovi. Prý jste posílala José Curovi jako jednomu z prvních fotku svého čerstvě narozeného synka?

Absolvovala jsem jeho masterclasses, pak jsme se viděli na koncertě v Českých Budějovicích a domluvili jsme další spolupráci. To už jsem čekala Filipka a José Cura mi nezapomněl připomenout, že se uvidíme, až bude na světě. A řekl: „Ale chci jako první vědět, že se už narodil.“ První samozřejmě nebyl, ale jako jednomu z prvních jsem mu fotku svého právě narozeného syna poslala.

Čeho si na José Curovi nejvíc vážíte?
Asi jeho upřímnosti. Nechodí kolem dokola a řekne věci na rovinu. Když se mu něco nelíbí, sdělí vám to bez obalu. Ale – umí i pochválit. Je zkrátka otevřený v obou směrech. Tuhle vlastnost hodně oceňuji, protože v našem oboru to dovede jen málokdo. A mám na mysli nejen jeho komentáře ke zpěvu, ale k čemukoliv, co člověk udělá nebo jak se projeví...

Zkušení pěvci říkají, že absolvování masterclasses u špičkových pěvců se sice skvěle vyjímají v životopise, ale nakonec je stejně nejpodstatnější, kdo zpěváka naučil základům, bez nichž nejde jít výše. Kdo byl takovým vaším klíčovým učitelem?

Absolvovala jsem konzervatoř ve třídě Lud'ka Löbla, na kterého vzpomínám s úctou, ale kdo mi dal ten skutečný základ, byla a stále je Helena Kaupová na HAMU. Následovaly masterclasses u Evy Randové, mimochodem s ní jsem ve stálém kontaktu, moc si ji považuji, stále s ní konzultuji, co je třeba. I proto, že je podobný obor jako já a role, které zpívala ona, bych v budoucnu chtěla ztvárnit i já.

Navíc Eva Randová je slavná operní pěvkyně a zná dokonale operní provoz. Před čím vás varovala?

Před chlapama (*smích*). Ale vážně – upozorňovala mě na to, jaká je operní zpěv dřina, kolik věcí si musíte odepřít... Dnes to vidím, když mám sama rodinu. Nejsem ta typická máma, která se miminku věnuje od rána do večera, osmiměsíční Filípek se mnou absolvuje korepetice, zkoušky, naštěstí je velmi hodný.

Jak mateřství změnilo operní zpěvačku po stránce hlasové, ale i hodnotového žebříčku?

Po stránce hlasové to je vynikající. Všem zpěvačkám mateřství doporučuji. Hlas dozraje, dostane se do něj ženskost – do té doby je to pořád dívčí hlas. A hlavně – člověk získá nade vším nadhled, nebere svoji profesi tak smrtelně vážně a přestane si myslet, že na ní stojí svět. Protože nestojí. Hodně jsem o tom přemýšlela. Když člověk pracuje v kanceláři, dělí čas mezi svou profesí a koníčky. Ale my to oddělené nemáme: práce je pro nás koníčkem, bez něhož nemůžeme být. Takže i když jsem na mateřské a chci si dopřát občas se věnovat svému koníčku, vlastně pracuji.

V repertoáru máte operní role, operní árie, písně, oratoria, sólové party v symfoniích – Beethovenově Deváté a Mahlerově Druhé –, s Virtuosi di Praga zpíváte starou hudbu, máte nastudované muzikálové písně...

Ovšem z klasických muzikálů.

A ty mám v repertoáru proto, abych mohla na koncertě přidat něco známého, co lidi před odchodem potěší.

Jaký máte vztah k písním? Jsou pro zpěváka důležité kvůli hlasové či duševní hygieně?

Písně mám moc ráda. Je to nádherná hudba. Mahler, Wagner, Strauss, Schubert... Když je zpívám, cítím se jako mezi nebem a zemí. I texty tehle pocit podporují. Když se do nich opravdu ponoříte, přináší vám to neskutečné zážitky. Obzvláště mám ráda Wagnerovy Wesendonck Lieder, všechny Mahlerovy opusy... Nějaké písně jsem už veřejně zpívala, ale ještě jsem neměla možnost přednést celý cyklus. Možná se to podaří v příští sezoně – s malým orchestrálním obsazením.

Vaše pěvecká kariéra se rychle rozvíjí. Ale prý jste operu začala vnímat až kolem patnácti. Cože tak pozdě, když pocházíte z hudební rodiny?

Moje maminka sice vystudovala klasický klavír, ale po seznámení se s mým tatínkem-rockerem i u ní začala převládat ta rocková, jazzová a rokenrolová muzika. Není divu, že tohle byla muzika, ve které jsem vyrůstala. Kdeže tehdy byla opera! Málem jsem ani netušila, co to je.

Přesto jste se od malička věnovala zpěvu...

Díky mamince. Ta byla mým prvním pedagogem, doprovázela mě na klavír, já zpívala, tamburínu v ruce – a už se jelo soutěžit na všechny možné tehdy dostupné soutěže. Dokonce jsme byly na mezinárodní soutěži v Polsku, kde jsem obsadila druhé místo... To už jsem chodila do Lidové školy umění.

Ovšem vedle těchto soutěží jste to rozbalovala i s rockovými kapelami. Talent jste ovšem nechtěla zmanřit, a tak vás v patnácti kroky dovedly na konzervatoř, a hned do třídy operního zpěvu...

Já chtěla původně na muzikál. Ale během dne otevřených dveří na konzervatoři mě ukázková hodina na tomhle oboru tak vyděsila, že jsem prchla. Maminka mi – zřejmě záměrně

– podstrčila ten den ještě operní třídu, a byla jsem ztracená. Moc se mi to líbilo, přestože jsem do té doby viděla jedinou operu – Toscu.

Přesto – když někdo přičichne k rocku, zpívá ho, žije s ním, musí v něm stále bít rockové srdce. Bije ve vás?

Bije. To máte pravdu. Led Zeppelin a The Who, to jsou kapely mého života. Znam nazpaměť všechny jejich texty, znám jména bubeníků všech významných rockových kapel, protože táta je bubeník v kapele *Krásné nové stroje* a odmala jsem se s ním dívala na všechna možná videa a rozebírali jsme dopodrobna styl všech tehdejších bubeníků.

Nepřirovnávají vás k Evě Urbanové, která měla také rockové začátky?

To víte, že mi to sem tam někdo

připomene. Ale v dobrém. Ono vám totiž takovéhle vystupování dá docela solidní praxi a sebedůvěru. Na tom jevišti jste frontman, musíte být středem pozornosti. A totéž platí i pro operní jeviště. Ale pozor – v určitém okamžiku se musíte rozhodnout, jestli rock, nebo opera, protože oba žánry nemůžete zpívat současně. To by hlas zaplakal.

Znamenalo vaše angažování do představení *Tři Pintové* ve Státní opeře v roce 2012 zásadní zlom ve vaší kariéře? A byl váš výkon pro odborníky překvapením, nebo už o vás věděli?

Myslím, že do té doby se o mně ještě moc nevědělo. A tak jsem byla za roli v téhle opeře moc vděčná. Znamenala pro mě zlom, to rozhodně. Byla velmi těžká, já jsem se do té doby s koloraturním oborem nesetkala. Dala

mi hodně jak po jevištní, tak po technické stránce. Moc jsem se na ní naučila. V téhle souvislosti musím zmínit dvě jména – s rolí mi pomáhala moje profesorka zpěvu Helena Kaupová, ale k roli jsem se dostala díky Jeleně Noskové, vynikající korepetitorce ze Státní opery.

V průběhu studií jste pilně soutěžila a už tehdy jste na sebe strhávala pozornost svými výkony a úspěchy. Jste soutěživý typ?

Jsem. Nevýhodou našeho oboru je to, že se výkony nedají objektivně posuzovat a sem tam k nějaké nespravedlnosti dojde. Když nejste tvrdá povaha, může vás to i sebrat. Ale člověk se nad to musí umět povznést. Pro nás je zásadní být ve správnou dobu na správném místě.

Jak se vám zpívá v Plzni Olga v *Evženu Oněginovi*?

Dobře. Vzhledem k porodu to bylo vlastně výtečně načasované obsazení, protože jsem se mohla pomalu rozezpívat a nejtít do přílišných výšek. Není to pro mě vypjatá role.

Prý vás ale v Plzni jedna vypjatá role čeká?

Na kterou se ovšem moc těším. Cizí kněžna v *Rusalce* v režii Tomáše Pilaře, s kterým si moc rozumíme. Premiéra bude 8. dubna.

Ve vaší dosavadní dráze vás potkalo ještě jedno profesní štěstí a tím byla spolupráce s Jiřím Bělohávkem a Českou filharmonií. Jak k ní došlo?

Původně mi Jiří Bělohávek zavolał a pozval mě ke spolupráci na vokálním partu druhé Mahlerovy symfonie *Vzkříšení*. Bohužel z toho sešlo, ale pan dirigent mě rok nato vyzval k účasti na koncertním provedení Martinů opery *Čím lidé žijí*, která byla loni nominována na The International Opera Awards, považovanou za hudebního Oscara. Tehdy jsem se octla ve výborné společnosti: zpívali Ivan Kusnjer, Lucie Silkenová, Jaroslav Březina, Jan Martiník a já.

Bez jakých vlastností se mladá operní pěvkyně neobejde?

Bez cílevědomosti, drzosti a důslednosti (*smích*).

Jaký je váš operní sen?

Je to víc rolí, ale na prvním místě – Carmen. A hned na druhém Eboli z *Dona Carlose*. Moc se mi ovšem líbí dramatické sopránové role – Aida, Adriana Lecouvreur, Gioconda, Tosca... To všechno jsou úžasné role, ale ne pro mě. Možná v příštím životě.

Ester Pavlu (1986) – česká mezzosopranistka, vystudovala Pražskou konzervatoř ve třídě Ludka Löbla a Akademii múzických umění u Heleny Kaupové. Studia si rozšířila kurzy a stážemi například Evy Randové, Petera Dvorského, Aprile Millo v New Yorku a vloni intenzivní spoluprací s José Curou. Je laureátkou řady soutěží a přehlídek, například Mezinárodní pěvecké soutěže Antonína Dvořáka v Karlových Varech. Její první významnou rolí byla role Laury v opeře *Tři Pintové* v roce 2012, publiku se představila jako Druhá žínka v *Rusalce*, Mary v *Bludném Holanďanovi*, Druhá dáma v *Kouzelné flétně*, Mercedes v *Carmen*, Donna Elvíra v *Donu Giovannim*, Olga v *Evženu Oněginovi*. Spolupracuje s českými i zahraničními orchestry, je stálým hostem Virtuosi di Praga, spolupracovala rovněž s Jiřím Bělohávkem.

